

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

86. An in nullo casu admitti, & sufficere possit dictarum præsentationum continuatarum probatio per testes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

dicat contrarium sibi videri probabilius. Item ut non sufficiat probare unam probationem, etsi hæc toto dicto spatio quadragenario effectum sortita sit; eod quod decretum conciliare, nitatur numero plurali. Card. Luca *ibidem*, num. 64. quamvis addat, quod huic opinioni tanquam magis receptæ cedere oporteat in obsequium auctoritatis, quamvis ratio contraria videatur, dum spectato fine, seu effectu, in iure habetur, numerum pluralem verificabilem esse de singulari, & singularem de plurali; & sicut in quadragenaria ad hunc aliòsque effectus etiam unicus actus, qui toto tempore durationem habuit, ac effectum sortitus est, sufficit, ita à pari. Item ut non sufficiat continuatas præsentationes probare non authenticas scripturas, nisi hæc effectum sortitæ sint, hoc est, præsentatus vi illarum institutus fuerit, & possessionem acceperit. Castrop. *ibidem*. & apud illum Gonz. *loci cit.* num. 85. Barb. num. 56. Calderin. *de iure patr. consil.* 12. Castrenf. *tit. eodem decis.* 5. Probabile quoque est requiri insuper necessarium, ut per easdem scripturas authenticas probetur hoc ipsum, nimirum, quod dictæ præsentationes effectum sortitæ sint; tum quia Concilium requirendo, ut per scripturas probentur præsentationes, quæ effectum sortitæ sunt, vult probari eas unà cum hac qualitate à se requisita: tum quia in hac præsentationum probatione non confidit de testibus, hi induci non debeant ad probandâ hanc qualitatem dictarum præsentationum à Concilio requisitam. Gonz. num. 82. Barb. num. 60. testans sic à Rota decisum, quos citat & sequitur Castrop. contra Card. de Luca *in summ. iuris patr.* nu. 65. Garc. p. 5. c. 9. num. 105. putantes, hanc probationem esse nimium difficilem; cum dicta effectuatio præsentationum non solum consistat in institutione, sed etiam in acquisitione possessionis; quamvis addat Castrop. ex Gonz. num. 87. hoc ipso, quod quis probet præsentationes continuatas esse, simul probet effectum sortitas esse; cum præsentationes continuari nequeant, nisi ad vacationem unius præsentationis alius præsentetur; quod ipsum tradit Garc. n. 106. adeoque in re ipsa parum dissidere videntur.

2. Denique, ut Lott. *loc. cit.* à n. 36. citans pro hoc plures Rotæ decisiones, requiritur, ut unaquæque istarum præsentationum constet publico instrumento, id est, rogato per Notarium publicum testibus adhibitis, & cum aliis requisitis per Gloss. in l. 10. c. de Tabulariis, & eo quidem seorsim confecto ab actu institutionis, ita ut non sufficiant literæ patentes cum sigillo, nisi probatâ consuetudine; quidquid sit in patronatibus aliarum personarum, in quibus admittitur probatio præsentationum ex enunciativis in ipsis instrumentis sive literis institutionum, ut Lamb. l. 2. p. 2. q. 10. a. 7. n. 6. Paris. *de resig.* l. 8. q. 11. n. 381. & Rota apud Lott. num. 39. siquidem istæ enunciativæ desumptæ ex publicis literis Episcopi, seu ex instrumentis institutionum majorem vim probandi non sortiuntur, quam testium; quibus in hac materia Concilium non confidit, sed pro forma exigat probationem hanc & authentica instrumenta, & quodvis genus aliud probationis respuit, ut ex mente S. Congr. respondit Rota apud Lott. num. 41.

3. Aliud etiam est, si agatur simpliciter de probando facto præsentationis, & in hoc attenditur omnino enunciativa illa Episcopi, & respectu hujus verum est, sic illud probari ex publicis documentis; aliud est, si agatur de probatione actûs præ-

sentationis ad effectum probandi jus patronatûs, sive in possessorio, sive in petitorio, & ad hoc non sufficiunt dictæ enunciativæ; cum, qualitercunque sit concepta enunciativa in instrumento institutionis, nihil aliud inde resultat, quam simplex suppositum antecedentis actûs, quod nihil probat. Vide de hac distinctione Lott. *loc. cit.* num. 42. & 43. De cetero, dum agitur de probatione etiam ipsius jus patronatûs in quovis gradu suo coadjuvandâ per adminicula, nullum esse efficacius, & ipsi probationi vicinius, quam quod sumitur ex antiquis enunciativis, eod quod hæc habeant vim famæ; cum non consueverint Ordinarii esse admodum faciles in admittendis præsentationibus, nisi prius sibi liqueat de iure patronatûs, ait Lott. l. 2. q. 13. n. 141. & 142. de cetero Card. de Luca *in summ. iuris patr.* num. 63. ait receptum, sufficere scripturam privatam, etiam per epistolas familiares, eod quod scripturis, etiam privatis recognitis, congruat terminus authenticæ instrumenti, qui etiam num. 63. ait asperum videri, ita literaliter insisti isti formæ, ita ut si constet de pluribus institutionibus dicto vel majore spatio effectuatæ, in quibus præsentationes enunciatur, id non sufficiat, præsertim ubi talis enunciativa in institutionibus contenta aliorum adminiculorum fomentum habet, seu aliàs ex facti circumstantiis est verisimilis.

Questio 86. An igitur in nullo casu admitti & sufficere possit dictarum præsentationum continuatarum probatio per testes? & in specie in eo casu, dum testes deponerent de amissionibus scripturarum, in quibus præsentationes continuatæ continebantur, & de contentis in illis?

Respondeo negativè. Castrop. Garc. de Luca, *loc. cit.* num. 62. (ubi dicit hanc probabiliorum, præsertim dum testium dicta aliorum adminiculorum & verisimilitudinis fomentum habent; etsi contraria opinio plures sequaces habeat) contra Gonz. *cit. gl.* 18. a. num. 75. & 79. hæc enim probatio per testes in dicto casu non obest dispositioni Tridentini requirentis scripturam etiam pro forma, quæ (ut constare videtur ex dictione: *Nec aliter*, tenentque Garc. *loc. cit.* Ricc. *resol.* 134. Barb. num. 58. apud Castrop. pluresque alii apud Garciam) proinde servanda est ad unguem, nec adimpletur per æquipollens, juxta l. cum si. ff. de transaction. & l. non dubium. c. de ll. tales siquidem deponentes de amissione scripturarum & contentis in illis non tam probant præsentationes ex vi suarum depositionum, quam ex vi scripturarum; de quarum tenore testantur; æquivalent enim eorum depositiones scripturarum exhibitioni; unde & dici potest, talis probatio facta per scripturas authenticas non realiter exhibitas, sed per testes declaratas. Castrop. quin & in actu exigente pro forma & probatione sui scripturam, & ubi scriptura est de substantia probationis, admitti probationem per testes deponentes de amissione & tenore scripturæ, docent Cynus, Bald. Bartol. Salicet. in l. testium. c. de testibus. Felin. in c. sicut. de sent. & re judicata. n. 2. Masc. de prob. consil. 416 num. 11. & consil. 809. num. 3. Pallac. Castell. & alii; quos citant sequunturque Castrop. & Garc. Porro hos testes debere insuper deponere, nullum in dictis scripturis apparuisse vitium, sed omnia substantia hæc habuisse locum, signum Tabellionis vel Notarii,

ni, ac proinde hos testes debere esse peritos literarum, v. g. Doctores, Advocatos, Tabelliones vel Notarios, & aliàs non plenè sed semiplenè probaturos, ex Anton. Gomez. l. 41. Tauri n. 3, tradit Castrop.

Questio 87. Num facta probatione juris patronatus, juxta Decretum Trident. & presentato per patronum admissio ab Ordinario, si in sequentibus vacationibus dubitetur de validitate juris patronatus, patronus possit repelli à sua quasi possessione presentandi, reneaturque ante presentationem de novo probare titulum?

Respondeo negativè: habet enim tunc patronus in judicio possessorio suam intentionem fundatam, & certè foret id nimis grave, si in singulis presentationibus hæc authentica tituli probatio requiratur. Gonz. cit. gl. 18. num. 15. Barb. in remissione Concilii. sess. 25. c. 9. testans sic decisum à Sac. Congreg. Castrop. cit. num. 12.

Questio 88. Num etiam opus sit rigorosis istis probationibus, & intret dispositio Concilii, dum ius patronatus non adversus Ecclesiam, sed adversus alium patronum probandum est?

Respondeo negativè: Concilium enim non loquitur de hac probatione, quæ Ecclesiam uni potius, quàm alteri subicit, sed de ea, quæ Ecclesiam absolute subicit alicui patrono. Corrad. l. 4. c. 4. n. 42. in fine. testans sic decisum à Rota. Lott. l. 2. q. 13. num. 128. citans Zipæum. Castrop. cit. num. 12. cum Barb. cit. alleg. 72. num. 67.

Questio 89. Num opus illis rigorosis probationibus requisitis ad reprobandum ius patronatus perforarum, in quibus presumitur usurpatio, dum cum tali persona concurrat alia persona, in quam non cadit presumptio talis, v. g. Ecclesia?

Respondeo negativè: tunc enim, quia, etiam remotà ista personâ suspectâ beneficium non acquirit libertatem, suspicio seu præsumptio illa non relevat, ut intret forma à Concilio præscripta, sed sufficit tantummodò probatio ordinaria. Lott. l. 2. q. 13. num. 138. Card. de Luca in summ. jurispr. n. 75. ubi, quòd talis mixtura suffragetur comparatione, quamvis potenti, adeoque per se subjecto dictæ formæ rigorosæ. Corrad. loc. cit. citans decis. Rotæ in una Fesulan. jurispr. apud Cavaler. decis. 79. num. 2. Quòd à potiori locum habet, dum Universitas habet tertiam vel quartam partem, reliquæ autem partes spectant ad patronos distinctos, qui non sunt personæ potentes; quia præterquam, quòd, ut est dictum, etiamsi potens excludatur, beneficium tamen per hoc non remanet liberum, sed de iure patronatus, isti habentes reliquas illas plures partes non tolerarent in comparatione isto potente usurpationem. Corrad. loc. cit. n. 43. citans Gonz. gl. 18. num. 69.

Questio 90. Num rigorosa illa forma Conciliaris probandi necessaria quoque sit ad effectum etiam juris honorifici?

Respondeo negativè: opus enim eà est solum ad effectum juris presentandi, utpote quòd præfert veram Ecclesiæ servitutem. Card. de Luca. loc. cit. num. 78. ubi etiam, quòd eà opus non sit, ubi non principaliter, sed incidenter in Ordine ad alium effectum, quàm illum libertatis Ecclesiæ, vel beneficii agitur de iure patronatus potentium.

Questio 91. Qualiter doceatur, acquiratur, conservetur, & operetur possessio presentandi, de qua, ut Corrad. l. 4. c. 4. n. 4. non secus ac de existentia juris patronatus docendum est ad effectum obtinendi institutionem presentati?

1. Respondeo primò: dum præsuppositâ juris patronatus existentia & Ecclesiæ servitute, ita ut nemo contendat de statu libero, agitur tantum super cumulativo, vel simultaneo concursu patroni cum alio, quem patronus admittit ad presentandum secum, hæc possessio istius admitti acquiritur, & probatur per unicum actum talis simultaneæ presentationis, quamvis non effectuarum, sed reprobatur aut ab aliis patronis contradictum. Neque attenditur, an hæc possessio bona vel malâ fide quærat; imputet enim sibi patronus admittens non patronum ad secum presentandum; cum id continere videatur quasi implicitam concessionem participationis, non quidem ipsius juris patronatus, cujus substantia non transfertur in admittum, quique propterea non efficitur comparationis, sed exercitii tanquam fructus; modò tamen talis admittio non laboret dolo, fraude, aut falso supposito, & admittens sit imperfecti iudicii, sed ex parte admittentis sit perfecta & valida, quæ tamen possessio non præjudicat aliis comparationis vel Ordinario, sed potius interest Ordinarii, illam admitti, dum ita ex admisso & admittente (quatenus sit unicus) in diversa abeuntibus vota in presentando, aperitur Ordinario locus, vel facultas gratificandi, seu etiam liberè conferendi pro ista vice. Card. de Luca in summ. jurispr. à num. 79. De cetero

2. Respondeo secundò: dum contentio est inter possessorem & petitorum non admittentem, quorum unus alterum excludere prætentat; unde agatur de concursu privativo; vel etiam, dum contentio est inter possessorem & Ordinarium, vel alium negantem existentiam juris patronatus, acquiritur possessio, & docetur de ea, etiam unica presentatione, ita ut is dicatur constitutus in quasi possessione juris patronatus, & presentandi, & consequenter manutendus, donec in petitorio videatur de vero iure, qui semel presentavit cum bona fide (quæ quidem bona fides, dum contentio est inter patronos contententes de pertinentia, præsumitur, donec probetur mala; ubi verò contentio est cum Ordinario contentente de libertate, probanda est à possessore, seu allegante possessionem servitutis ob præsumptionem stantem pro libertate. Card. de Luca loc. cit. n. 82.) credendo se esse patronum, & uti iure suo, presentando privative ad contententem. Card. de Luca ibid. (quamvis is addat, an unicus actus ad id sufficiat, pendere à facti